

Bir qoca ilə bir qarı vardı

(Əvvəli 21-ci səhifədə)

O ki, qaldı sənə ona çatmağına, vallah, gəl adamı güldürmə. Mənim qocam tək ayaqla uzağa çox gedə bilməz. Əgər sən lap elə sabah da ölsən gedib ona çatarsan. Hərçənd ki, mən səni tələsdirmirəm. Sabah olmasın, birisi gün olsun. Onsuz da o, səndən heç yərə qaçıb gedə bilməz...

Qoca dərin fikrə daldı. Bu yerdə bayaqdan kənarda durub onların söhbətinə qulaq kəsən qocanın gəlini qarışdı.

- Əgər orada doğrudan da nəşə varsa, - deyə o, dodaqlarını sıxaraq dilləndi, - onda biz sənə tabutuna bir kisə qoz qoyarıq. Mənim yazıq rəhətlik qardaşım necə də qoz yeməyi sevirdi...

Bütün gəlinlər eyni xasiyyətədir, - deyə qarı fikirləşdi. - Hər yərə burunlarını soxurlar.

- Siz deyəsən mənim tabutundan araba qayıрмаq istəyirsiniz! - deyə qoca çığıraraq qarıya üzünü tutaraq əlavə etdi. - Bir həftədən sonra gələrsən. O vaxt mən sənə son cavabımı verəcəyəm.

- Bir həftə? Bəyəm gec olmaz? - deyə qarı soruşdu. - Hər halda mən səni tələsdirmirəm.

- Yox, gec olmaz, - deyə qoca inamla cavab verib, çubuğun tüstüsünü havaya üfürdü.

Bu cavabdan sonra qarı çıxıb getdi. Evə axşama yaxın döndü. Mətbəxə girərkən tamam başqa mənzərənin şahidi oldu. Onun çoxgülmən nəvəsi ayağını babasının qoltuq ağacına bağlayaraq mətbəxin tən ortasında dayanmışdı.

- Sənə nə olub belə? - qarı nəvəsindən soruşdu.

Sən demə, qarı ölüm ayağında olan qocanın evinə gəldərkən, nəvə qoz ağacına çıxaraq meyvələrini çırpmağa başlayır. Onun ehtiyatsızlıqdan ayağının birini ağacın quru budağının üstünə qoyması ilə yerə düşməsi bir olur. Güclü zərbədən oğlanın ayağı bərk zədələnir.

- Qoltuq ağacları mənə gərəkdir, - nəvə böyan etdi, - baba daha bir ay da gözləməli olacaq.

Qarı öz qocasını sevirdi, amma güləyən nəvəsini də az sevmirdi. O, düşündü ki, qoltuq ağacları indi daha çox nəvəsinə lazımdır. Bir ay nədir ki? Əlbəttə gözləmək olar.

Cənnətə gedən yolda isə hava korlanmaz. Həm də ki, bayaq yanına gedib baş çəkdiyi qoca da çox güman ki, hələ bundan sonra bir ay, bəlkə bir az da çox ömür sürəcək. Çubuğundan alov püskürdən qoca heç belə tezliklə ölməmi?

Ən təəccüblüsü isə, sən demə, hələ qabaqda imiş. Bu hadisədən sonra qoca bir daha qarının yuxusuna qoltuq ağaclarını ona göndərmək xahişi ilə girmədi. Elə bil hayandasa gizlənmişdi. Bəlkə də durub nəvəsinin ayağının sağalmasını gözləyirdi. Qarı isə səhərlər yuxularını xatırlayarkən doluxsunurdu. Nəvə artıq qoltuq ağaclarını atmışdı, amma bununla belə qoca daha heç cür qarının yuxularına gəlmirdi. Qarının qənaətinə, kişisi yaqın ki, yoldakı kol-koslardan tutatuta cənnətəcan gedib çatmışdır. Bu fikirlərlə də o, həmişəlik rahatlanmağa qərar verdi.

Siz hələ bu əhvalatın ardına qulaq asın. Ölüm yatağında olan qoca heç kimin gözləmədiyi halda sağalib ayağa durdu. Özgənin qoltuq ağaclarını özü ilə tabutunda aparmaq fikri ilə heç cür razılaşa bilmirdi. Axı, necə də buna razı olsun? Ömründə bir dəfə də axşamayan şəxs tabutun içərisində qoltuq ağaclarının yanında rahat uzana bilərdimi? Qoca indi də sağ-salamatdır, hərçənd ki, həmin vaxtdan nə az, nə çox, düz beş il ötmüşdür. Keçilərini qabağına salıb meşədə otarır, cavan-qoz ağacının budaqlarından kəsərək onların qabağına qoyur və belədə çubuğunu heç ağzından kənara qoymur.

Qoca ağaca balta çaldıqca çubuğundan çıxan tüstü havaya ucalır. Balta səsi... Çubuğun tüstüsü... Odur hey, şeytan uzaqdan durub dişlərini qıcayaraq qocaya tərəf baxır. Onun könlündən bu dünyanı partlatmaq istəyi keçir. Amma qoca öz çubuğu ilə şeytanın heç bir əməlinə onsuz da əhəmiyyət verən deyil! "Onda gözləmək lazım gələcək, - deyə şeytan fikirləşir. - Qoy keçilər doyub qurtarsın"...

Nə qədər ki, biz sağıq, nə qədər ki, qoca var, balta səsi ara vermir, çubuğun da tüstüsü kəsilmir. Keçilər isə heç vaxt doyub qurtarmır...

Tərcümə edən:
Ağaddin BABAYEV